

Oppdatert: 14. oktober 2015

Møte i BIBSYS rådgivende gruppe 30. september 2015

Sted: BIBSYS, store møterom Tid: 10.00 – 14.45 Referent: Ingrid Mogset	
Til stede:	Hilde Høgås, Rune Brandshaug, Anita Bergsvenkerud, Karin Rydving, Hilde Trygstad, Håvard Kolle-Riis (på telefon under sak nr 20-24), Johanne Raade (på telefon f.o.m. sak 23). Fra BIBSYS deltok Frode Arntsen, Jone Thingbø, Mona Haugen (sak nr. 20-22), Arve Olaussen (sak nr. 23-24), Jørgen Longva (sak nr. 24), Asbjørn Risan (sak nr. 23)

RG-2015/20 Konstituering av møtet

Innkalling og sakliste ble godkjent. Det ble meldt en sak til Eventuelt. Referat fra møte i Rådgivende gruppe 2. juni ble sendt ut på høring per epost og er godkjent. Det fremkom ingen kommentarer til referatet.

RG -2015/21 Tertialrapport 2. tertial 2015

Arntsen ga en innledende orientering om utfordringer BIBSYS har for tiden med innspurten på prosjektet nytt biblioteksystem og samtidig oppsigelser av ansatte. Oppsigelsene får minimale konsekvenser for Alma-prosjektet. Det ble stilt spørsmål om oppsigelsene får konsekvenser for behandling av NBs saker, men her tar en annen over rollen mot NB.

KD har opprettet en IKT-arbeidsgruppe som skal vurdere fellestjenester, og dermed vil få betydning for BIBSYS. Denne gruppens arbeid må sees i sammenheng med strukturmeldingen. BIBSYS har møter med relevante aktører om organisering, og har hittil hatt en hensiktsmessig dialog.

Haugen orienterte om regnskapet etter andre tertial og prognose for 2015. Det antas at BIBSYS får et merforbruk ved utgangen av 2015 og dette vil i all hovedsak skyldes forbruk på lønn under bibliotekstjenester. Årsaken til merforbruket er at Alma-prosjektet krever mer ressurser enn man så da budsjettet for 2015 ble satt, og man har vært nødt å leie inn ressurser.

Rådgivende gruppe påpekte viktigheten av å ha intern kompetanse fremover, og at fravær av dette er en vanlig årsak til at IT-prosjekter feiler.

Status for DOI ble orientert om.

Tilråding:

Rådgivende gruppe for Biblioteksystemkonsortiet tar saken til orientering.

RG -2015/22 Prismodell BIBSYS Biblioteksystem

Arntsen orienterte. Bakgrunnen for presiseringen og endringen av prismodellen er at enkelte institusjoner opplever det uheldig at årlig deltakeravgift varierer. For KD-finansierte institusjoner foreslås brukt ”ny produksjon totalt” som grunnlag for beregning av årlig avgift, fremfor tidligere ”ny produksjon egenfinansiert”. Et tidligere forslag fra Rådgivende gruppe om å bruke et glidende gjennomsnitt for å unngå store svingninger i avgiften fra år til år, er tatt med. For andre institusjoner beregnes årlig avgift ut fra antall årsverk på en bestemt dato. Vedlegget viser hva 2015-avgiften ville vært med disse endringene.

Det ble presisert at hensikten med gjennomgangen av prismodell for BIBSYS Biblioteksystem er å presisere utydigheter ved dagens modellen, og BIBSYS ser for seg en større revisjon etter å ha fått mer erfaring med det nye biblioteksystemet. Rådgivende gruppe ønsker at BIBSYS ved denne revisjonen blir mer tydelig på hvilke tjenester som ligger i årlig avgift, og hva det eventuelt må betales ekstra for.

Rådgivende gruppe ber BIBSYS se på om det er institusjoner som i dag er plassert feil i gruppen «Andre». De ber også BIBSYS vurdere om det er riktig å bruke antall årsverk i biblioteket som parameter, fremfor antall ansatte.

Rådgivende gruppe foreslår å heve minsteavgiften til 60 000 kr fom 2016.

Tilråding:

Avgift for deltakelse i Biblioteksystemkonsortiet beregnes med grunnlag i et gjennomsnitt av siste tre års grunnlagsparametre.

For institusjoner som får bevilgning fra KD brukes en prismodell med parametre som baserer seg på en kombinasjon av studiepoengproduksjon (ny produksjon, totalt) og antall faglig tilsatte (alle typer tilsatte, faglig tilsatte) med en 50/50 prosents fordeling. Parameterne hentes fra DBH-basen og siste tilgjengelige tall benyttes. Det fastsettes en minsteavgift på 60 000,- kr for 2016.

Nasjonalbibliotekets avgift fastsettes som 83 % av snittet av UiT, NTNU, UiB og UiO.

Prismodellen for andre institusjoner baseres på antall årsverk ved biblioteket, per 01.04 året før, som parameter og det innføres her en minsteavgift på 60 000 kr for 2016. For antall årsverk utover 1 årsverk settes prisen per årsverk til 35 000 kr for 2016.

Minsteavgiften, og avgiften utover 1 årsverk for andre institusjoner kan endres årlig.

Revidert prismodell trer i kraft fra 01.01.16.

For institusjoner som tar i bruk biblioteksystemet i løpet av et år beregnes avgiften dette året forholdsmessig ut fra startdato, avrundet til nærmeste månedsskifte.

Startavgiften beregnes som 10% av årlig avgift, men minst lik 50% av minsteavgiften.

Minsteavgiften fastsettes til 60 000 kr per år.

En større prosess rundt prismodell blir igangsatt når man har fått mer erfaring med Alma. Dette tilrådes igangsatt i 2016.

RG-2015/23 Oria – status + sammensetning av arbeidsgruppe (jamfør epost fra Håvard)

Risan orienterte.

Ytelse og responstid var en stor sak i fjor. I første halvår i år er vi godt innenfor kravene i kontrakten på dette. Mars var noe dårligere enn de andre månedene pga tjenestenektangrepet. Oria var ikke målet, men led under av at web-serveren til BIBSYS knelet. Koblingen til filene som Oria trenger ligger nå på Orias egen server, slik at vi vil unngå samme situasjon ved evt nytt angrep.

På IGeLU-konferansen i Budapest i september ble nytt grensesnitt for Primo demonstrert. Dette har vekt på responsivt design og bruk på mobile enheter. BIBSYS og representanter fra deltakerinstitusjonene synes grensesnittet virker lovende. En betaversjon kommer i februar, og vil komme i produksjon i august 2016. Målet er å få den nye versjonen på plass til semesterstart 2016. BIBSYS benyttet anledningen under konferansen til å ta opp en del saker med Ex Libris, som responstid på support og dialogen mot Ebsco. BIBSYS fikk samtidig informert om saker det er ønskelig at Ex Libris fokuserer på, og understreket behovet for fortsatt fokus på ytelse og stabilitet.

Dialogmøter med flere av institusjonene om Oria er gjennomført, og det ble tilføyd fra gruppen at dette har vært gode og konstruktive møter.

I 2016 vil det bli arbeidet med relevans i Oria.

Man er nå inne i en hektisk fase med å fullføre arbeidet med Alma som grunnsystem for Oria. Det er utfordringer med digitaliserte bøker fra NB som fremstår som tilgjengelig for hele konsortiet. Dette skyldes en feil i Primo, og det sees på løsninger som gjør dette mindre misvisende for brukeren. Det er også problemer med at man ikke alltid får kobling til de eksemplarene institusjonen har. Disse to sakene er meldt inn som ”blokkere” i prosjektet og Ex Libris arbeider med disse. For kopibestillinger fantes ingen løsning da sakspapiret ble skrevet, men det er nå funnet en løsning på dette. Dette er nå ute til testing.

Kryptering av Oria består av to trinn. Fra første dag med Alma vil det være kryptering på informasjon som går mellom Alma og Oria. I november kommer en kryptering for selve Oria, slik at fra desember vil hele Oria være kryptert. Tjenesten *bX Recommender* (artikkelanbefaling) vil ikke kunne brukes med mindre leverandøren får denne kryptert.

Kryptering har vært en sak i media i det siste, med fokus på at man uten kryptering kan finne ut hva det forskes på i Norge. Man diskuterte litt rundt disse oppslagene. BIBSYS har arbeidet med å få på plass en personvernerklæring, og vil intensivere dette arbeidet nå. Gruppen ser seg fornøyd med at det blir gjort noe med dette og at BIBSYS har redegjort for situasjonen på nettsidene. BIBSYS presiserer at problemet med kryptering gjelder generelt for alle Oria-kunder ved at Oria ikke kommer til å støtte HTTPS før i den versjonen som slippes i november 2015.

Det ble spurt om tilgjengelighet for Oria i de siste dagene før systemskiftet (rød periode). Oria vil være tilgjengelig for søk, men vil være satt i lesemodus, som innebærer at det ikke er mulig å gå inn på Min konto, lagre søk, tagger etc.

Det ble også spurt om hva slags type konfigureringer som skal gjøres i oktober. Risan informerte da at dette ville være knyttet til språk, visning og konvertering av poster fra Alma til det interne formatet i Oria.

Epostsak – sammensetning av arbeidsgruppe:

Håvard Kolle-Riis ønsket en diskusjon om arbeidsgruppen for Oria. Er det behov for annen kompetanse i gruppen? Hvilken rolle skal Rådgivende gruppe ha?

Produkteier Risan hadde flere tanker om hvilke endringer han ønsker i hvordan gruppen skal fungere, som både er fremmet direkte overfor gruppen og vil også av Rådgivende gruppe bli tatt med tilbake til sine folk. Dette gjelder blant annet at det er variasjon i kompetanse og at gruppen representerer hele konsortiet ved at det er representanter fra bibliotek av ulik type og størrelse.

Gruppen tror det er klokt å vente med større endringer i sammensetning og mandat til Alma er i drift, men samtidig bør man unngå et skifte rett før ny versjon av Oria. Det er ikke ønskelig å bytte ut alle medlemmer i gruppen samtidig, en viss kontinuitet er viktig. Ved oppnevning bør også medlemmene få en funksjonstid. Denne bør settes noe ulikt slik at kontinuiteten ivaretas også fremover samtidig som man kan få inn nye krefter. Diskusjonen om oppnevning tas av Rådgivende gruppe på et tidlig møte i 2016. Saksframlegg lages på en slik måte at arbeidsgruppen er klar til å starte opp 1. mars 2016.

Gruppen ser et behov for å få vite hvordan arbeidsgruppen fungerer, og ønsker en årlig rapport fra produkteier/gruppeleder samlet. Første rapportering ønskes på nyåret.

Tilråding:

Rådgivende gruppe tar status for Oria til orientering.

Rådgivende gruppe tilråder at arbeidsgruppen for Oria nyoppnevnes 1. Mars 2016 og knyttes opp mot den nye versjonen av Primo slik at de blir med på forberedelsene til dette.

Rådgivende gruppe tilråder at det allerede nå legges en plan for kommende møter i arbeidsgruppen.

RG-2015/24 LSP - Status

Longva orienterte.

Datamigrering

Datamigreringen har avvik på noen områder. Størst avvik er på informasjon om tidsskrifthefter. Strukturert informasjon om tidsskrifthefter finnes ikke i dagens system, slik som Alma har. For NB har det store konsekvenser hvis dette ikke kommer på plass. BIBSYS har forbedret eksportalgoritmen og tar ut rådata som kan brukes senere til å forbedre dataene etter gjennom API-kall etter at Alma er tatt i satt i produksjon.

Det ble spurt om feilrettinger som gjøres for NB vil gjelde også for andre, og dette ble bekreftet for data som går inn i migreringen. Når det gjelder forbedringer som gjøres i ettertid gjennom API-kall, så er dette avhengig av hvem som gjennomfører aktiviteten.

Informasjon om manglende hefter er ikke informert godt nok til institusjonene. Dette følges opp av BIBSYS.

Konfigurering

Konfigurering pågår gjennom hele betafasen, og fortsetter inn i systemskiftet, med noen brudd som er informert om på nettsiden for systemskiftet. Det ble etterlyst om det finnes muligheter for logging e.l. for å holde rede på hvem som gjør hva av BIBSYSs administratorer og institusjonenes egne administratorer.

Flere institusjoner har enheter som gjør arbeid for andre enheter, og bedre funksjonalitet for dette er sterkt ønskelig. BIBSYS følger opp.

Integrasjon

BIBSYS oppfordrer bibliotekene til å teste utlånsautomater og annet utstyr i betafasen. Det er svært viktig at dette virker for at biblioteket ikke skal stoppe opp. Testing mot automat-leverandøren Biblioteca er problematisk. Flere institusjoner er bedt av leverandøren om å vente med sin testing til UBO er klare. UBO tar initiativ til et møte med Biblioteca sammen med BIBSYS om dette for avklaring og fortgang i saken.

Fjernlån

Testing pågår, men norsk NCIP-profil kommer ikke på plass før tidligst 7. desember, og det kan bli en stabiliseringsperiode på et par måneder før dette fungerer ende-til-ende. Folkebibliotekene må i mellomtiden bestille materiale med lib-brukernummer i Oria og legge kryssreferanse i eget system. Andre veien må det foretas epost-fjernlån til folkebibliotek. Det er prioritert å få på plass Bibliofil først, dernest Micromarc, siden disse dekker majoriteten av folkebibliotekene.

Opplæring

Spørreundersøkelsen hadde god svarprosent. Det virker som om opplæring og forberedelse er tatt på alvor av institusjonene. Mange har fortsatt problemer med å arbeide selvstendig selv om man har gjennomført opplæring. Det ble påpekt at det er viktig å dele opplæringsressurser som lages, også tips og erfaringer om hvordan man skal beskytte lånerne og håndtere frysperioden på best mulig måte.

Betatesting og systemskifte

23.oktober må det tas en beslutning om man skal fortsette eller avbryte systemskiftet. RG må være i beredskap for evt telefonmøte på denne datoen med tanke på å ta beslutninger. Dette kommer i tillegg til datoene 13. og 19. november.

Det ble spurt om frysperioden. Flere bibliotek vurdere å ikke holde stengt i rød periode slik at studentene ikke blir berørte. Almas *offline circulation client* kan brukes, men BIBSYS har ikke kapasitet til å supportere den.

Databehandleravtaler vil man komme på plass med for alle institusjoner. Cirka halvparten har reservert seg fra å tillate behandling av fødselsnummer. De kan dermed ikke samhandle med NLR. En diskusjon om konsekvensen for nasjonalt lånekort (nasjonalt eller halvnasjonalt?) tas på et senere møte.

Sammenslåinger/Fusjoner

Mange sammenslåinger er på vent i systemet. Disse planlegges gjennomført i 2. Kvartal 2016. BIBSYS har gjentatte ganger prøvd å påvirke Ex Libris til å gjennomføre sammenslåinger tidligere, men det har ikke vært mulig å få gjennomslag. Alma har eksport- og importfunksjoner, og BIBSYS ser på om det er mulig å bruke disse slik at jobben kan gjøres uten Ex Libris.

Tilgang til e-ressurser er viktig. Man må få tilgang til e-ressursene dagen etter systemskiftet. SFX bør være operativ en periode etter skiftet. BIBSYS følger opp nødvendige tiltak for å at dette skal være på plass.

Funksjonalitet som ikke leveres til go-live

Det er funnet bedre løsning på purring av pliktavleveringer, noe som ikke var kjent da sakspapiret ble skrevet.

Det ble spurt om innkjøp utenfor Alma. Det er etablert en løsning for NTNU som er klar til bruk ved go-live. Denne funksjonaliteten er gjenbrukbar for andre, men vil ikke være klar for andre institusjoner før etter go-live. Institusjoner som ønsker denne funksjonalitet må engasjere Basware for å gjennomføre integrasjonen på innkjøpssystemetsiden. BIBSYS må generere en API-nøkkel til formålet og institusjonen må gjøre noe konfigurasjon i Alma.

For eksterne brukere som skal registreres som låntakere ønsker BIBSYS at man bruker standard importformat, og ikke registrere direkte i Alma. Da får man de nødvendige koblinger mot BIM. BIBSYS skal lage et registreringsgrensesnitt mot BIM som gjør det enklere å bruke standard importformat (utvikles i oktober/november).

Tilrådning:

Rådgivende gruppe tar statusrapporten til orientering og BIBSYS følger opp aksjonspunktene som er gjort i møtet.

RG-2018/18 Orienteringssaker

a) **Pensumlistesystem**

I samarbeid med UHR-B inviterer BIBSYS til seminar om temaet 19. oktober. Det vil bli presentasjoner fra BIBSYS og leverandører av systemer. Oppfølging og videre steg tas etter seminaret.

b) **Semantisk web prosjektet**

BIBSYS har startet arbeidet med pilotleveransen og har leid inn utviklingsressurser til arbeidet. BIBSYS har hatt en samling med firmaet Acando og ”tenkt høyt” om mulighetene rundt semantisk web og åpne data. BIBSYS deltok på Norlod-konferansen for å følge med på nordisk arbeid på området.

c) **Emnevokabular/registre**

Humord/TEK-ord får i første omgang en kortsiktig løsning. Dataene vil finnes statisk i Alma, men må oppdateres i dagens system. BIBSYS har tatt initiativ til å etablere en gruppe med representanter fra NB, UiO og BIBSYS som skal vurdere en langsiktig løsning. Tanken er å se Biblioteksystemkonsortiet sitt behov i sammenheng med behov knyttet til en Nasjonal Generell Tesaurus (NGT). Gruppens anbefaling vil gi grunnlag for videre arbeid med en langsiktig løsning og en eventuell NGT. Siden vi er midt i en hektisk innsjutt med systemskifte, vil gruppen starte opp sitt arbeid i des/jan. Det ble også spurt om koordinering av autoritetsregister for person. BIBSYS informerte om at det var en god dialog på dette med NB. Det er planer om at Biblioteksentralen, CRISTin og Brage skal ta i bruk autoritetsregisteret for person i løpet av 2016. Autoritetsregistre er viktig element i en semantisk web, og BIBSYS vil derfor ha fokus på dette arbeidet i 2016.

d) **IGeLU 2016**

IGeLU (International Group of Ex Libris users) blir arrangert i Trondheim, 5.-7. september 2016. Dette vil gi ansatte ved konsortiets institusjoner bedre muligheter til å delta.

e) **Worldcat/OCLC**

BIBSYS har sammen med UBO hatt møter med OCLC, og blant annet diskutert om man kan få med flere tjenester enn bare kopikatalogisering. Det arrangeres en liten workshop i Oslo, med BIBSYS, UBO og NB som deltakere. Deretter går vi videre på prisdiskusjon med OCLC.

RG -2015/19 Eventuelt

Dialog med brukerne om Alma

I samarbeidet UH-nett Vest har man diskutert hvordan dialogen med brukerne fungerer ifm med pågående implementering av Alma. Dette er spesielt av hensyn til bibliotekene med få ansatte. Det er viktig å gi gode og forklarende svar og bruke den terminologien som brukerne har når man lager veiledninger.

Det er ønskelig at BIBSYS til neste møte deler erfaringene av feilmeldingsrutiner og brukerdiallog brukt under testfase med tanke på eventuelle justeringer.

a)

b) **Revidert avtale om deltagelse i Biblioteksystemkonsortiet**

BIBSYS vil komme med et forslag til revisjon av avtalen for å ta hensyn til implementeringen av Alma som biblioteksystem. Dette vil komme innen utgangen av året. Etter at BIBSYS og konsortiet har gjort seg erfaringer med nytt system vil det bli gjort en mer gjennomgripende revisjon av avtaleverk/prismodell.